

بررسی قراردادهای سرمایه‌گذاری بیع متقابل در صنعت نفت در حقوق ایران

(تاریخ دریافت ۱۳۹۷/۰۵/۱۵، تاریخ تصویب ۱۳۹۷/۱۰/۱۵)

سولماز هادی

دانشجوی دکتری حقوق خصوصی و مدرس دانشگاه

چکیده

قراردادهای مشارکت در تولید در طول دهه ۱۹۶۰ رواج یافتند و بسیاری از کشورهای نفت خیز از آن پس از این گونه قراردادهای استفاده کردند. در قراردادهای مشارکت در تولید، نفت و گاز تولید شده میان دولت و شرکت سرمایه‌گذار تقسیم می‌شود. مالک منبع، دولت است و به طور معمول، مدیریت عملیات را شرکت ملی نفت به عهده دارد و به این طریق با شرکت سرمایه‌گذار در ارتباط است. شرکت پیمانکار نیز متعهد به پرداخت مالیات و در برخی موارد پرداخت حق مالکانه است. در این گونه قراردادهای مشارکت دولت و آموزش نیروی انسانی تأیید شده است. در قراردادهای مشارکت در تولید، شرکت برای دولت کار می‌کند و در سود و زیان حاصل از تغییرات قیمت و هزینه، همچنین ریسک موجود سهم است. مدیریت عملیات به صورت مشترک از سوی شرکت طرف قرارداد و دولت صورت می‌گیرد و شرکت ملزم به پرداخت هزینه‌های عملیاتی مانند اکتشاف و توسعه است. شکل‌های دیگر قراردادهای مشارکت عبارتند از: قراردادهای مشارکت در سود و مشارکت در سرمایه‌گذاری. در قراردادهای مشارکت در سود، یک یا چند شرکت سرمایه‌گذار در هزینه‌های عملیاتی سهم می‌شوند و در پایان به جای سهم بندی تولید، سود حسابداری حاصل از فروش میان شرکت تقسیم می‌شود.

واژگان کلیدی: سرمایه‌گذاری، قرارداد نفتی، توسعه اقتصادی، قراردادهای مشارکت